

יום העצמאות

שלא נחמיץ את ההזדמנות...

ביום העצמאות ה-25 שאל מיכאל בר זוהר את בן-גוריון, זה שבגללו כבר אי אפשר להקים מדינה, מה דעתו על המדינה שקמה. **בן-גוריון ענה לו שהיא עדיין לא קמה.** ש"כל מה שבנינו עד עכשיו אלו מסגרות, דפוסים, נהלים פורמאליים. אך המדינה עצמה תתעצב ותתגבש בעוד עשר, עשרים שנה, אולי יותר". מדינת ישראל טרם קמה. ודבריו של מי שהכריז על הקמתה מזכירים לנו, כפי שהתחוויר היטב בשנים האחרונות, שהקמת מדינה היא תהליך מתמשך, ארוך. ובמובנים רבים, **גם האופן בו אנחנו מציינים את יום הקמתה - יום העצמאות - הוא לא אירוע גמור ומוגמר.** אני יודע שזה עשוי להיראות תמוה או שגוי ממבט ראשון, אבל איכשהו יוצא שיום העצמאות הוא יום שבדרך כלל עובר לידנו.

לא בגלל שאנחנו נגד. אנחנו דווקא בעד. אבל יש משפחות שכולות לבקר, וטקסי מצטיינים שצריך לעשות, וטקס יום הזיכרון, והדילמה הנצחית- מתי מקריאים את פקודת היום של מי?! ובכלל, בשגרה, כלומר בפרה-היסטוריה של לפני המלחמה, רוב צה"ל בכלל בחופש ביום הזה. **וככה יוצא שדווקא את החלק של העצמאות, של המדינה, של מלחמת השחרור- אנחנו קצת שוכחים.**

יום שהיה אמור להיות יום השיא של פעילות המורשת והערכים שלנו כמפקדים- הופך להיות "היום-שמגיע-אחרי-יום-הזיכרון-כשכל-החיילים-כבר-פוזרו-וגם-אם-לא-זה-נחשב-שבתון-וכבר-אין-עם-מי-לדבר".

והרי אנחנו נגיע ליום הזה תוך כדי מלחמה. **הוא יחול ב-22 באפריל,** והוא חייב להיות יותר מאשר המנגל שנעשה לאלה שנשארים לסגור חג. **הוא חייב להתעלות לגודל השעה בה אנו נמצאים.**

זה יכול, וזה צריך להיות היום שבו כל חייל וחיילת בצה"ל, נזכרים שהם חלק ממשהו גדול יותר, שלא רק שומר על מדינה שאחרים בנו, אלא לוקחים חלק בבניינה ממש.

בכל דור ודור, ופעם בשנה ביום הזה בפרט, חייבים כל מפקד ומפקדת לראות את עצמם כאילו היו שם, בהיכל העצמאות, בנגבה, בדגניה, בסן סימון, בקסטל. לא רק כדי למחוא כפיים, לא רק כדי להתפעל ולהתרגש.

אלא כדי להעביר ולהבעיר הלאה את אש המעשה. את נס ההגשמה.

אז בכפוף להתפתחויות ולתרחישים השונים- **יש לנו קצת פחות משבועיים לחשוב:** איזה מור"ק נעשה? היכן נקיים סיור קרבות עם אחד מהחבר'ה שלחמו שם? איך ומתי ננהל את הדיון סביב מגילת העצמאות והרלוונטיות שלה לחיינו, כאן ועכשיו? האם נביא את הפלמ"חניק לשיחה עם כלל היחידה או שנעשה את זה ברמה הפלוגתית? ואיך עושים את זה במטאור, ואיך במרון א-רס, ואיך בבודנא, ואיך בהפלגה?

היחידה סוגרת- ציינו את זה כמו שצריך.

היחידה או חלק ממנה יוצא לחג-תעצרו בבוקר שלפני ערב יום הזיכרון.

אפשר לעצור למסכת מעבר בין מוצאי יום הזיכרון לערב יום העצמאות; אפשר ללמוד את המגילה, את הטקסט המכונן של הכרזת העצמאות, ולדרוש אותו מחדש. לבחור קטעים מתוך אסופת "זמן תקומתנו"; לעשות שימוש בערכת מסביב למדורה, ובכלים חינוכיים נוספים שעומדים לרשותכם דרך סגלי החינוך; לא התבלבלנו. אני זוכר שלפנינו עוד יום השואה, ויום הזיכרון. ימים חשובים. אבל הניסיון מראה שאותם אין סיכוי שנפספס. **אסור שנחמיץ את יום העצמאות. באף שנה, והשנה יותר מתמיד.**

דוגמא אחת להחמצה הזו, שאפשר עדיין לתקן.

דמיינו שהשנה היא 2038. זה נראה רחוק, אבל זה לא. תיזכרו כמה רחוק נראתה לכם 2026 לפני 10 שנים. התאריך הוא ה' באייר. יום העצמאות ה-90 של מדינת ישראל. טקס המשואות בהר הרצל עומד להתחיל. כולם יהיו שם. כל המי ומי. חוץ מהם.

תעשו את החשבון. הם היו בני 16? 17? הצעיד ביותר היה בן 15.5. הזמן עשה את שלו. ואם לא יקרה משהו דרמטי בתחום הרפואה, יש סיכוי סביר שב-ה' באייר התשפ"ח, יום עצמאותה ה-90 של מדינת ישראל, לא יהיה בינינו ולו אחד מבין אלה שלחנו למען הקמתה ועצמאותה ברגעים בהם היא הפכה למדינה. **כמה עוד נספיק לשמוע מהם, לפני שילכו מאיתנו? כמה נספיק להודות? להוקיר? להכיר? ללמוד?**

כמה לדעתכם היו מוכנים לשלם היום בווסט פוינט, ארה"ב, כדי להביא לכל יחידה צבאית בארה"ב, אנשים שהיו שם במלחמת האזרחים או במלחמת העצמאות של ארה"ב- כדי לספר מה היה שם?

לפני כ-78 שנים הקמנו מדינה. זה אירוע לא שכיח בתולדות העמים. ועוד פחות מזה בתולדות העם היהודי. **יש דור בארץ, שלחם עליה, ושמח את תקומתה, ובצורה הכי פשוטה שיש: היה כאן כשזה קרה.** יש לנו חלון זמנים של אולי 10 שנים. לא יותר.

אחד המיזמים החינוכיים לקראת יום העצמאות השנה הוא **"מדור לדור" - הזדמנות למפקדים ולמפקדות לפגוש ולהוקיר את דור מייסדי המדינה.**

אל תוותרו על הזכות הזו, שהיא חובה של כולנו. סגלי החינוך ביחידות יידעו לחבר אתכם למשלט "מדור לדור" לפרטים נוספים.

קמה מדינה. עדיין מוקמת.

עכשיו תורנו.

בהערכה,

תא"ל, סמואל בומנדיל

קצין החינוך והנוער הראשי

איגרת קצין החינוך והנוער הראשי

"אין עם אפשר ישוג מחפירות חיו"